

[Axel Dam.]

ikke juridiske Medlemmer, saa finder i hvert Tilfælde jeg, at Opgaverne er fordelt urigtigt mellem de juridiske og de ikke-juridiske Dommere.

Jeg mener, at Jurister har bedst Forstand paa at afgøre Skyldspørgsmaal med Hensyn til, om den paagældende Lovparagraf er overtraadt eller ej, fordi Paragrafferne er de inde i. Men Udmaalingen af Straf beror, ogsaa for de juridiske Dommere, i høj Grad paa et Skøn, idet den forandres fra den ene Instans til den anden, naar en Dom appelleres; og her mener jeg netop, at der kunde være Brug for det — hvad skal jeg kalde det: det borgerlige Skøn om, i hvilken Grad en Paragrafovertrædelse er strafskyldig eller ej, om den bør bedømmes strengt eller mildt. Saa vilde man ogsaa undgaa den Ulempe, som der siges at have været ved Nævningedomstolene, at de af Frygt for, at Juristerne skal idømme en for streng Straf, frikender vitterligt skyldige Mennesker. Det vil der ikke være en saa stærk Fristelse til, naar de selv i hvert Fald delvis faar Tildelingen af Straf i deres Haand. Saa for saa vidt kan vi ogsaa tiltræde denne Forandring paa det Grundlag, som allerede findes.

Den offentlige Votering i Højesteret er vi afgjort Tilhængere af, ikke blot i Kraft af det almindelige Princip, at vi ønsker Offentlighed i alle offentlige Handlinger, men vi tror ogsaa, det netop i nogen Grad vil sikre Respekten for Domstolene og fremme Folkets Retsbevidsthed. En Dommer maa være en Mand, som har en Begrundelse for sin Mening og ogsaa kan give den Udtryk. Jeg synes, det er mindre værdigt for en Dommer at være en anonym Stemmebrik inden for et saadant lukket Raad, og jeg tror, at i Virkeligheden vil Domsafsigelserne vise sig at være af større Enstemmighed, end Folk er tilbøjelige til at tro, saa længe Voteringen er hemmelig.

Med disse Udtalelser skal jeg med Henvisning til forskellige Betragtninger, som jeg er gaaet nærmere ind paa ved tidligere Behandlinger, hvortil jeg kan henvide dem, der ønsker at kende vort Standpunkt, afslutte min Deltagelse i Debatten ved anden Behandling.

Munch-Petersen: De tre Ændringer af Retsplejeloven, der foreslaas, er Indførelsen af Doms mænd, Medvirkning fra de ikke-juridiske Dommers Side ved Strafudmaalingen og offentlig Votering i Højesteret. Det er tre mindre Reforme af Retsplejeloven, som det kommunistiske Parti fuldt

ud er Tilhænger af. Og vi ser heller ikke, at der fra nogen Side er rejst vægtige Indyndinger derimod. Dette, at man mener, at kun de, der har gransket Juraen, skulde have almindeligt Begreb om Ret, er et Standpunkt, som aldeles ikke stemmer overens med de virkelige Forhold; og som i hvert Tilfælde ikke kan stemme overens med Paastanden om, at man staar paa et folkeligt demokratisk Standpunkt, hvilket samtlige Partier her i Salen ellers hævder.

De andre Argumenter, der er anført, f. Eks. den Sparebestræbelse, man nu pludselig er kommet ind paa, hvorefter man, af Hensyn til Udgifterne ved en ny Optrykning af Loven, ikke kan gaa med til denne Reform, er nærmest til at trække paa Smilebaandet ad, saavel som naar man siger, at Tiden ikke er moden til en saadan Reform. Jeg tror snarere, at Tiden er overmoden, at Tiden tidligere har været mere moden til den Slags mindre, demokratiske Reforme, medens hele den reaktionære Bølge, som i Øjeblikket har sat ind, hemmer Gennemførelsen af mindre, demokratiske Reforme.

Det gælder paa dette Omraade, som det gælder paa alle Omraader, at det danske borgerlige Demokrati langtfra er blevet udviklet i sin fulde Blomst. Den danske Forfatning i sin Helhed er paa en Række Punkter meget reaktionær, selv med Hensyn til de almindelige, borgerlige demokratiske Krav, og vi vil sikkert aldrig komme til at opleve den fulde Gennemførelse af det borgerlige Demokrati i Danmark, fordi man netop nu overalt sætter ind med Modstrømninger, med Reaktion, med de fascistiske Retninger. Der er næppe Sandsynlighed for, at det borgerlige Demokrati vil blive udviklet mere, idet Udviklingen tværtimod gaar i Retning af Ophævelsen af de almindelige demokratiske Retninger.

Der er derfor næppe Sandsynlighed for, at disse Smaareformer, som foreslaas her, skal blive gennemført, saa lidt som andre Reforme i lignende Retning, som man undertiden taler om, Afskaffelse af Landstinget og den Slags Ting. Hele den reaktionære Bølge vil forhindre det og bevirke, at man i Stedet for i højere og højere Grad afskaffer de almindelige demokratiske Rettigheder.

Men selve Gennemførelsen af disse Reforme vil naturligvis ikke ændre den danske Retsplejes Karakter af en Klasseretspleje. Det har altid været socialistisk Opfattelse, at de forskellige Institutioner i ethvert Klassesamfund, altsaa ogsaa det kapitalistiske Klassesamfund, er Udtryk for den herskende Klasses økonomiske